

Gårdsstöd 2020

Gårdsstödet är ett arealbaserat inkomststöd. Du måste ha stödrätter och minst 4 hektar jordbruksmark för att få gårdsstöd.

Så söker du stödet och gör ändringar

Du söker stödet i e-tjänsten SAM Internet. Sista dag att söka 2020 är den 8 april. Om din ansökan kommer in efter den 8 april minskar vi ditt stöd med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 4 maj får du inget stöd alls 2020.

Om du ska söka jordbrukarstöd för första gången så behöver du kontakta din länsstyrelse för att få ett kundnummer.

Ändra i din ansökan

Du kan ändra vissa saker i din SAM-ansökan efter att du har skickat in den. De flesta ändringar kan du göra fram till och med 15 juni. Om du vet att du behöver ändra något ska du göra det så snart som möjligt. Om vi eller länsstyrelsen hittar fel i din ansökan, eller om du får en kontroll, är det bara i undantagsfall du får göra ändringar.

Mark du kan få stöd för

Gårdsstödet är ett stöd som syftar till att främja lantbruket. Det ska bidra till ökad konkurrenskraft och till att hålla landskapet öppet.

Du kan bara söka gårdsstöd för jordbruksmark som du brukar och sköter. Som jordbruksmark räknas åkermark, betesmark och slätteräng.

Det här är åkermark

Åkermark är jordbruksmark som används för växtodling eller som hålls i sådant skick att den kan användas för växtodling. Du ska kunna använda marken utan någon annan förberedelse än vanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Marken ska kunna användas för växtodling varje år med undantag för ett enskilt år om det finns särskilda omständigheter.

Det här är betesmark

Betesmark är ett jordbruksskifte som inte är åkermark och sköts med bete, avslagning eller putsning. På marken ska det växa gräs och örter som kan användas som foder. Ljung som sköts genom slätter eller bete kan också användas till foder.

Mark i renkötselområde som i huvudsak används till renbete är inte betesmark. Inte heller skog eller områden där insatser gjorts i syfte att gynna trättillväxten räknas som betesmark.

Det här är slätteräng

Slätteräng är ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används på eftersommaren till slätter eller för slätter kompletterat med efterbete eller lövtäkt. På slätterängen ska det växa gräs eller örter som kan användas som foder. Ljung som sköts genom slätter eller bete kan också användas till foder.

Mark i renkötselområde som i huvudsak kan användas till renbete är inte slätteräng. Inte heller skog eller områden där insatser gjorts i syfte att gynna trätillväxten kan räknas som slätteräng.

Du kan få gårdsstöd för energiskog

Du kan få gårdsstöd om du planterat energiskog på din åkermark. Du måste skörda salix minst vart tionde år och poppel och hybridasp minst vart tjugonde år för att kunna få gårdsstöd för marken.

Energiskogen måste ha etablerat sig för att den ska vara godkänd för gårdsstödet. Det innebär att du kanske måste så om den eller återställa marken till åkermark om sådden misslyckas.

Du måste söka gårdsstöd om du ska odla hampa

Du som vill odla hampa måste söka gårdsstöd för din odling av hampa för att inte bryta mot narkotikalagstiftningen. All odling av hampa som du inte söker stöd för betraktas som narkotikaproduktion. Du behöver också odla en godkänd sort.

Mark som du inte kan få gårdsstöd för

Du kan inte få gårdsstöd för mark som du använder för annat än jordbruksverksamhet. Med jordbruksverksamhet menar vi uppfödning av djur, odling av jordbruksprodukter eller verksamhet för att behålla marken som jordbruksmark. Du kan inte heller få gårdsstöd för skogsbete, alvarbete eller våtmarker.

Du kan inte få gårdsstöd för mark som du sedan lång tid tillbaka inte brukat och där marken nu har vuxit igen eller på annat sätt inte går att bruka. Igenväxt eller försumpad mark räknas inte som jordbruksmark när du söker gårdsstöd.

I vissa fall får du använda marken till annat än jordbruksverksamhet

Det finns undantag då du får använda marken till annat än jordbruksverksamhet. Det handlar om verksamhet som är tillfällig eller som ligger utanför växtodlingssäsongen eller betessäsongen. Ett villkor är att verksamheten inte påverkar jordbruket väsentligt. Exempel på tillåten verksamhet är

- konserter
- sportevenemang
- marknader
- parkering
- scoutläger
- skidbackar
- tillfälliga upplag och förvaring.

Du får inget gårdsstöd för den del av marken där det finns gamla byggnader

Du får inget gårdsstöd för den del av betesmarken eller slätterängen där det står en gammal lada eller en annan gammal byggnad.

Villkor för stödet

Den som kan söka gårdsstöd är den som har rätt att använda marken, som ansvarar för driften och förvaltningen av marken den 15 juni och som redovisar marken i sin SAM-ansökan.

Om du använder och ansvarar för marken den 15 juni och redovisar den i SAM-ansökan har du också ansvar för att alla villkor som gäller marken följs hela året och att marken är jordbruksmark hela året.

Du måste ha minst 4 hektar jordbruksmark och stödrätter för minst 4 hektar i din ansökan

Du måste ha minst 4 hektar jordbruksmark och stödrätter för minst 4 hektar i din ansökan den 8 april för att få gårdsstöd. Om du har mindre än 4 hektar mark eller inte har stödrätter för minst 4 hektar mark när du lämnar in din SAM-ansökan den 8 april måste du öka din areal eller hyra eller köpa fler stödrätter så att du når upp till motsvarande 4 hektar senast den 4 maj. Stödet minskar med 1 procent per arbetsdag till och med den 4 maj som du inte når upp till minst 4 hektar mark och stödrätter motsvarande minst 4 hektar mark. Om du inte når upp till 4 hektar mark och stödrätter motsvarande minst 4 hektar mark senast den 4 maj får du inget gårdsstöd alls.

Stödrätterna är inte knutna till ett visst skifte. Men du ska ha stödrätter som motsvarar den areal jordbruksmark som du vill ha gårdsstöd för.

Om du inte har minst 4 hektar jordbruksmark, så kan du ändå få utbetalt gårdsstöd om du får nötkreatursstöd och det totala beloppet för gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare uppgår till minst 100 euro.

Varje skifte måste vara minst 0,1 hektar

Varje skifte som du vill ha gårdsstöd för måste vara minst 0,1 hektar. Du kan få gårdsstöd för ett mindre skifte om skiftet ligger i direkt anslutning till ett annat skifte på samma block och om hela blocket är minst 0,1 hektar. Det måste då vara grödor som ger rätt till gårdsstöd på båda skiftena.

Du ska sköta din jordbruksmark

Om du söker gårdsstöd ska det tydligt synas att du gjort något av det här på varje skifte senast den 31 oktober:

- odlat
- låtit beta
- putsat
- slagit av
- jordbearbetat.

Du måste också se till att åkermarken inte försumpas. Att du varje år måste sköta din jordbruksmark kallar vi ibland aktivitetskrav.

Det finns några undantag från villkoren

- På skyddszoner på åkermark, som ingår i miljöersättning för skyddszoner, ska det i huvudsak växa gräs. Växtligheten får inte hindras av buskar och annat högväxt. Du behöver inte skörda, putsa eller beta din skyddszon för att få gårdsstöd. Du måste däremot underhålla växtligheten på marken så att skyddszonens förmåga att begränsa läckage av bekämpnings- och växtnärsmedel bevaras. Tänk på att det finns fler villkor för skyddszoner som du måste följa om du använder vissa kemikalier.
- Om du har permanenta grödor på åkermark, till exempel salix och fruktodling, ska du sköta om odlingen på vanligt sätt. Det betyder att du till exempel ska beskära träd och föryngra plantor vid behov.
- Om det är första året som marken ligger i träda behöver du inte putsa eller slå av den.

- Du som har träda med en blandning av grödor som är särskilt anpassad för att gynna insekter, fåglar och vilt, till exempel en viltåker eller en skalbaggsås, behöver inte putsa eller slå av trädan för att du ska kunna få gårdsstöd för den. Med anpassade grödor menar vi till exempel vallfröblandning med blommande örter som rödklöver, vitklöver, cikoria och honungört. Du behöver fortfarande sköta trädan, vilket betyder att du till exempel kan behöva stödså eller ta bort buskar. Detsamma gäller för obrukad fältkant som du kan ha som ekologisk fokusareal i förgröningsstödet.

Tänk också på det här

- Det finns inget krav på att du ska ta bort växtrester på träda.
- Du får inte putsa träda under perioden 1 april–30 juni. Regeln finns för att skydda häckande fåglar.
- Om du putsar en naturbetesmark ska den vara minst lika välputsad som om djur har betat där.
- Det finns regler för träda som alla lantbrukare måste följa oavsett om de söker stöd eller inte.

Det här gäller vid översvämning

- Mark som ofta översvämmas och som du därför inte kan bruka varje år räknas inte som jordbruksmark.
- Mark som är översvämmad enstaka år kan räknas som jordbruksmark men du ska inte ta med arealen i din SAM-ansökan det år då marken är översvämmad.
- Betesmark som översvämmas varje år, till exempel på våren, men som du varje år kan bruka under de perioder då marken inte är översvämmad, räknas som jordbruksmark. När det till exempel gäller en översvämning som beror på vårflood, sjunker den i normalfallet undan så att du kan släppa på betesdjuren, även om det kan bli senare än normalt.
- Områden inne i betesmarkerna där vattnet sjunker undan men lämnar efter sig en yta utan lämpligt foder ska du inte ta med i SAM-ansökan om de är större än 0,01 hektar.

Följ tvärvillkoren

För att få fullt stöd måste du följa tvärvillkoren. Tvärvillkoren är regler som till exempel handlar om hur du ska sköta dina djur och din mark. De flesta tvärvillkoren är regler som redan finns i den svenska lagstiftningen eller i EU:s lagstiftning.

Så mycket pengar kan du få

Stödrätterna styr hur mycket stöd du kan få. Du måste ha 1 stödrätt för varje hektar jordbruksmark som du vill ha gårdsstöd för. Stödrätternas värde har tidigare varierat, men år 2020 är varje stödrätt värd cirka 130 euro. I SAM Internet och på Mina sidor kan du se vad dina stödrätter är värda.

Gårdsstödet minskar om du får mer än 2 000 euro

Du får en minskning av ditt stöd om du får mer än 2 000 euro i gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare. Minskningen är en viss procentsats av det belopp som överstiger 2 000 euro. EU-kommissionen beslutar avdragets storlek i procent i november varje år. Minskningen brukar vara mellan 1 procent och 2 procent. Avdraget för 2020 är 2,14 procent.

Minskningen görs för att ha en reserv vid kriser inom jordbrukssektorn och för att det finns en risk att länderna i EU betalar ut för mycket i stöd. Pengarna kan betalas tillbaka senare år om pengarna som reserverats för kriser inom jordbruket inte används.

Om det finns risk för att EU:s budget överskrids kan avdraget bli större.

Får du mer än 150 000 euro minskar stödet ännu mer

Om du får mer än 150 000 euro i gårdsstöd drar Jordbruksverket av 5 procent av det belopp som är över 150 000 euro. Den summan vi drar av förs över till landsbygdsprogrammet, där pengarna används för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

Utbetalning av stödet

Vi börjar betala ut stödet den 4 december 2020.

Gårdsstödet bestäms i euro men du får det utbetalt i kronor. Växelkursen fastställs av Europeiska centralbanken den sista bankdagen före den 1 oktober.

För att få gårdsstöd är grundregeln att din sammanlagda utbetalning av nötkreatursstöd, gårdsstöd, förgröningsstöd och stöd till unga jordbrukare uppgår till minst 100 euro.

Om du får en kontroll på din gård som visar att det finns avvikelser mellan det du angett i din ansökan och verkligheten kan det leda till att du får din utbetalning senare än planerat.

När vi har fattat beslut om utbetalning kan du se hur mycket pengar du får på Mina sidor.

Kontroller och avdrag

Om du inte följer villkoren som gäller för stödet kan du få avdrag. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten, och att du följer alla villkor och tvärvillkor.

Länsstyrelsen genomför kontrollerna både när de handlägger din ansökan och vid eventuella besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få besök av en kontrollant.

Om du drabbas av en oförutsedd händelse

Anmäl alltid oförutsedda händelser. Om du inte har kunnat uppfylla villkoren för stödet på grund av att oförutsedda händelser har hindrat dig, kan du ändå ha rätt till stödet. Oförutsedda händelser kan till exempel vara naturkatastrof, dödsfall eller långvarig arbetsoförmåga. Du ska anmäla den oförutsedda händelsen skriftligen till din länsstyrelse tillsammans med en redogörelse och underlag som visar vad som hänt. Det ska du göra inom 15 arbetsdagar från den dag du har möjlighet att göra det.

Odla hampa

Du som vill odla hampa måste odla en godkänd sort och söka gårdsstöd för odlingen för att inte bryta mot narkotikalagstiftningen.

Du måste odla en godkänd sort och söka gårdsstöd

För att få odla hampa i Sverige måste du odla industrihampa. För att odlingen ska klassas som industrihampa måste du odla en godkänd sort och du måste skicka in en ansökan om gårdsstöd för odlingen. All odling av hampa som du inte söker stöd för betraktas som narkotikaproduktion.

Godkända hampasorter 2020

EU bestämmer varje år vilka hampasorter som är godkända för odling. Du måste odla en godkänd sort för att kunna få gårdsstöd. För alla de godkända sorterna är halten tetrahydrocannabinol (THC) högst 0,20 procent.

Lista över godkända hampasorter

Hampa, Cannabis Sativa. Listan är uppdaterad 2020-03-15

Hampasort

Adzelvieši	
Armanca	
Asso	
Austa SK	höst
Balaton	
Beniko	
Białobrzeskie	Synonym: Białobrzeskie
Białobrzeskie	Synonym: Białobrzeskie
Cannakomp	
Carma	
Carmagnola	
Carmaleonte	
Chamaeleon	
Codimono	
CS	
Dacia Secuieni	
Delta-405	
Delta-Ilosa	
Denise	
Diana	
Dioica 88	
Earlina 8 FC	
Eletta Campana	
Epsilon 68	
Fedora 17	
Felina 32	
Férimon	synonym: Ferimon
Ferimon	synonym: Férimon
Fibranova	
Fibrante	
Fibrol	
Fibror 79	

Hampa, Cannabis Sativa. Listan är uppdaterad 2020-03-15

Hampasort

Finola
Futura 75
Futura 83
Glecia
Gliana
Glyana
Henola
Ivory
KC Bonusz
KC Dora
KC Virtus
KC Zuzana
KCA Borana
Kompolti hibrid TC hybrid
Kompolti
Lipko
Lovrin 110
Marcello
Markant
MGC 1013
Monoica
Orion 33
Rajan
Ratza
Santhica 23
Santhica 27
Santhica 70
Secuieni Jubileu
Silvana
Succesiv
Szarvasi
Teodora
Tiborszallasi
Tisza
Tygra
Uniko B hybrid
Usó-31
Villanova
Wielkopolskie
Wojko
Zenit